

Bruksela, 8 grudnia 2025

Szanowny Panie Dariusz Klimczak,

Pisujemy w imieniu grupy specjalistów z zakresu zdrowia i medycyny, aby wyrazić nasze głębokie zaniepokojenie możliwością wycofania się z planowanego na 2035 r. zakończenia sprzedaży nowych samochodów i pojazdów dostawczych z silnikami benzynowymi i wysokoprężnymi. Pełne odejście od pojazdów z silnikami spalinowymi (ICE), ustanowione w Rozporządzeniu (UE) 2023/851, stanowi **kluczowy środek ochrony zdrowia publicznego**, mający na celu ograniczenie zanieczyszczenia powietrza oraz związanych z nim chorób układu oddechowego, sercowo-naczyniowego i kardiometabolicznego oraz raka płuca, a także zwiększenie odporności zdrowotnej społeczeństwa. Najnowsze sygnały płynące z europejskiego sektora motoryzacyjnego, jak również z kilku państw członkowskich – w tym Niemiec, Czech i Słowacji – **stwarzają ryzyko opóźnienia lub osłabienia tego procesu**.

Zanieczyszczenie powietrza – w tym pochodzące z pojazdów z silnikami spalinowymi – ma poważne konsekwencje dla zdrowia publicznego. W Europie odpowiada ono każdego roku za **ponad 300 000 przedwczesnych zgonów**. Dane pokazują, że w samym tylko 2022 r. zanieczyszczenie powietrza przyczyniło się w Polsce do ponad **37,000 zgonów**. Powoduje ono choroby serca, udary, raka płuc, astmę, POChP, cukrzycę, demencję, komplikacje ciążowe oraz zaburzenia rozwoju u dzieci. Co więcej, skutki te są **nierówno rozłożone**: najbardziej dotyczą dzieci i osoby starsze, osoby z chorobami przewlekłymi, kobiety w ciąży oraz grupy marginalizowane, a większą ekspozycję obserwuje się wśród osób o niższym statusie społeczno-ekonomicznym, przy znaczących różnicach między państwami i regionami.

Jako pracownicy ochrony zdrowia i zdrowia publicznego obserwujemy skutki zanieczyszczenia powietrza zarówno u pacjentów, jak i w całym systemie opieki zdrowotnej. Z tej perspektywy apelujemy do Polski o zdecydowane podtrzymanie planu wycofania pojazdów z silnikami spalinowymi do 2035 r. Zdrowie wszystkich obywateli Europy zależy od tej decyzji – nie możemy pozwolić sobie na kompromisy.

Dowody są jednoznaczne: zgodnie z danymi Europejskiej Agencji Środowiska transport drogowy jest jednym z głównych źródeł dwutlenku azotu (NO₂) i pyłu drobnego (PM_{2.5}) – odpowiednio 56,5% i 29,3%. Według wytycznych WHO dotyczących jakości powietrza z 2021 r. dla tych zanieczyszczeń nie ustalono bezpiecznego poziomu ekspozycji; wiadomo natomiast, że **mają one istotny wpływ na zdrowie człowieka**. Szczególnie w połączeniu przyczyniają się one do **wzrostu śmiertelności z powodu chorób sercowo-naczyniowych, oddechowych i metabolicznych**. Dodatkowo, narażenie na PM_{2.5} wiąże się z **rakiem płuca**, dostępne dowody wskazują zarówno na zwiększone ryzyko zachorowania, jak i wyższą śmiertelność wśród osób dotkniętych tą chorobą. W gęsto zaludnionych obszarach miejskich, gdzie ruch pojazdów spalinowych jest szczególnie nasilony, sytuacja jest **jeszcze poważniejsza** – ekspozycja jest wyższa, a możliwości ograniczania ryzyka mniejsze. W Europie ponad 7% zgonów z powodu chorób układu krążenia można przypisać zanieczyszczeniu powietrza, w tym emisjom z pojazdów, a w przypadku niektórych schorzeń odsetek ten jest jeszcze wyższy. Co więcej, najnowsze

[badania](#) wskazują, że Polska należy do krajów europejskich o najwyższej ekspozycji na PM_{2.5}.

Krótko mówiąc: wycofanie pojazdów z silnikami spalinowymi oznacza [mniej przedwczesnych zgonów](#) oraz [wyższą jakość życia](#) – zdrowsze dzieci i dłuższe, bardziej aktywne życie wszystkich obywateli Europy. Przynosi to nie tylko bardziej odporny system ochrony zdrowia i większą sprawiedliwość społeczną, lecz także ogranicza koszty zdrowotne i generuje [korzyści gospodarcze](#), **wzmacniając konkurencyjność Europy.** Rozwiązanie jest w naszym zasięgu – potrzebna jest jedynie wola polityczna, by utrzymać obrany kierunek.

Z tych powodów zdecydowanie popieramy zobowiązanie Unii Europejskiej do zakończenia sprzedaży nowych samochodów i pojazdów dostawczych z silnikami benzynowymi i wysokoprężnymi do 2035 r. Jest to kluczowe nie tylko dla zdrowia publicznego i redukcji toksycznych zanieczyszczeń powietrza, lecz także dla ochrony środowiska i klimatu. Opóźnienie lub osłabienie tego celu zagraża życiu, wydłuża zależność Europy od paliw kopalnych, podważa nasze prawo do czystego powietrza i pogłębia kryzysy środowiskowe oraz klimatyczne.

Mamy szansę zrealizować ten proces w sposób sprawiedliwy – poprzez transformację produkcji przy jednoczesnym minimalizowaniu negatywnych skutków dla zatrudnienia, przy wsparciu rządów, przemysłu i obywateli, zarówno w Polsce, jak i w całej Europie. Poniżej podpisani solidarnie popierają te działania i apelują do decydentów o podjęcie stosownych kroków.

Podpisano

European Cancer Organisation (ECO)

European Confederation of Primary Care Paediatricians (ECPCP)

European Lifestyle Medicine Council (ELMC)

European Public Health Alliance (EPHA)

European Respiratory Society (ERS)

European Union of Medical Specialists (UEMS)

International Diabetes Federation - European Region (IDF Europe)

International Society of Doctors for the Environment (ISDE Italy)

VAS-European Independent Foundation in Angiology/Vascular Medicine

Health for Future, Austria

Initiative Gesundes Österreich (IGÖ), Austria

Kinder- und Jugendgesundheit Leuchtturm, Austria

Slovenian Coalition for Public Health, Environment and Tobacco Control, Slovenia

Kabinet praktického lékařství 3. lékařská fakulta Univerzity Karlovy, Czech Republic

Respire, France

Berufsverband der Fachärzte für Psychosomatische Medizin und Psychotherapie (BPM) e.V., Germany

Berufsverband der Kinder- und Jugendärzt:innen BVKJ e.V. - Ausschuss Kindergesundheit und Klimawandel, Germany

Deutsche Gesellschaft für Allgemeinmedizin und Familienmedizin e.V. (DEGAM), Germany

Health for Future, Germany

KlimaDocs e.V., Germany

KLUG - Deutsche Allianz Klimawandel und Gesundheit e.V., Germany

Physicians Association for Nutrition e.V., Germany

Praxis Dr Schulze, Germany

Stiftung Gesunde Erde - Gesunde Menschen, Germany

Associazione Culturale Pediatri (ACP), Italy

Dipartimento di Epidemiologia del Servizio Sanitario Regionale del Lazio (DEP), Italy

Lega Italiana per la Lotta contro i Tumori (LILT), Italy

Civilization Transformation Section of the Polish Society of Health Programs, Poland

No Gravity, Slovakia

Asma y Alergia, Spain

International Society of Doctors for Environment, Switzerland